

Frivillig skattskyldighet för mervärdesskatt vid uthyrning av lokaler (Fi2020/05159)

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors yttrande utgår från regeringens mål att alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen samt från regeringens mål att förbättra villkoren för det civila samhället.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor har lyft frågorna med myndighetens generalsekreterarnätverk som består av tolv av de större civilsamhällesorganisationerna i Sverige, de flesta av dessa är själva remissinstanser för promemorian.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor har följande synpunkter på promemorian:s frågor.

1. Bör reglerna om frivillig skattskyldighet ändras så att det blir möjligt att bli frivilligt skattskyldig även för uthyrning av lokaler som inte stadigvarande används i en verksamhet som medför skattskyldighet eller rätt till återbetalning?

Det är viktigt att det förslag som tas fram utgår från både hyresvärdens och hyresgästens bästa. MUCF vill därför framhålla att förslaget ska utredas utifrån situationen för de hyresgäster som inte är skattskyldiga för mervärdesskatt och inte heller kan få mervärdesskatten ersatt, så som civilsamhällesorganisationer.

Syftet med den begränsning som råder idag är, som nämns i promemorian, främst att skydda hyresgästerna från kostnadsökningar och detta bör även i fortsättningen vara i fokus.

2. Vilka fördelar skulle en sådan ändring medföra? Svaret kan till exempel redogöra för ekonomiska eller administrativa problem som finns med dagens regler men som skulle åtgärdas av förändringen.

Enligt promemorian kan tillgången till lokaler öka för vissa av civilsamhällets organisationer. ”Föreningen kan få lättare att hitta lokaler men riskerar eventuellt att få betala högre hyra eftersom den mervärdesskatt som läggs på hyran överstiger den ”dolda mervärdesskatten”. I den mån hyresvärdar tidigare har tagit betalt för den administrativa bördan kan dock hyran bli oförändrad eller till och med minska.”

Detta kan gynna vissa organisationer som bedriver affärsverksamhet i stadskärnor eller av andra anledningar har behov av lokaler som också är intressant för privata aktörer att hyra. MUCF:s studie av civilsamhällets villkor med fokus på skillnader mellan organisering på landsbygder och tätorter (2018) visar att det vanligaste är att ideella föreningar äger sin lokal, särskilt på landsbygder. I tätorter hyr eller lånar mer än var fjärde ideell förening sin lokal av företag. För associationsformen samfälligheter är privata hem den vanligaste lokalen som de använder. Det gäller i lika stor utsträckning på landsbygder som i tätorter. Samfälligheter berörs således inte lika mycket av förslaget.

När det gäller den risk för lokalbrist som promemorian lyfter så kan en ökad tillgång till offentliga lokaler vara en lösning på lokalbrist för civilsamhället. MUCF föreslog att frågan bör utredas i rapporten En mångfald av villkor och förutsättningar (2020).

3. Vilka nackdelar skulle en sådan ändring medföra? Svaret kan till exempel redogöra för ekonomiska eller administrativa problem som förändringen skulle orsaka.

Den risk för ökade kostnader för civilsamhället som enligt promemorian finns kan orsaka betydande nackdelar för berörda föreningar. Enligt MUCF:s senaste studie En mångfald av villkor och förutsättningar (2020) vittnar flera föreningar om att ändrade förutsättningar gällande lokaler har för deras del lett till försämrade förutsättningar. Ett exempel är en idrottsförening som uppger att svårigheter att hitta ändamålsenliga lokaler som de har råd med efter en stor hyreshöjning gjort att deras förutsättningar att bedriva verksamhet kraftigt försämrats. Föreningarna menar också att tillgång till lokaler är en viktig förutsättning för att bedriva verksamhet.

I detta ärende har generaldirektör Lena Nyberg beslutat. Utvecklingsledare Elisabet Johansson har varit föredragande. Senioranalytiker Tiina Ekman har deltagit i den slutliga beredningen av ärendet.

Lena Nyberg
generaldirektör

Elisabet Johansson
utvecklingsledare